

OBJECTIUS I CONTINGUT: Introduir a l'alumnat en l'estudi i anàlisi del material ceràmic en Arqueologia en el marc de la recerca arqueològica:

- es pretén que l'alumnat conegui l'abast i limitacions de l'estudi i anàlisi de la ceràmica
- donar les bases metodològiques i instrumentals d'aquests estudis
- introduir a l'alumnat a la seva aplicació pràctica

TEMARI: el temari s'estructura en un petit bloc d'informació teòrica i dos blocs pràctics concatenats: a) l'anàlisi crítica dels estudis de Prehistòria de Catalunya fonamentats en tipologies ceràmiques, amb especial atenció al problema de la cronologia i les perioditzacions i b) treball pràctic amb conjunts ceràmics pertanyents a la Prehistòria de Catalunya.

1. INTRODUCCIÓ

- 1.1. La matèria prima: definició, origen, propietats i caracterització.
- 1.2. La manufactura ceràmica: tècniques de preparació de la matèria prima, del modelatge i la coccid.
- 1.3. Tècniques d'anàlisi per a l'estudi arqueològic.
- 1.4. Del coneixement tècnic al coneixement social: potencial i límits de l'estudi ceràmic.

2. L'ANÀLISI FORMAL DEL MATERIAL CERÀMIC

- 2.1. Introducció a la classificació del material ceràmic.
- 2.2. Qüestions teòriques: conceptes classificatoris, conceptes comparatius i conceptes mètrics. Adequació i heurística dels sistemes classificatoris.
- 2.3. Qüestions pràctiques: anàlisi formal de les tipologies de ceràmica prehistòrica catalana.
- 2.4. Tipologies, cronologies i perioditzacions: la detecció de problemes de fons en les reconstruccions històriques de la prehistòria de Catalunya.
- 2.5. Criteris per a l'elaboració d'un nou marc d'anàlisi formal.
- 2.6. Aplicació pràctica a conjunts ceràmics de la prehistòria de Catalunya.

DESENVOLUPAMENT DE L'ASSIGNATURA I AVALUACIÓ: l'assignatura es desenvoluparà bàsicament a través de lectures i exposicions teòriques per part de l'alumnat a partir d'una divisió del temari entre el grup matriculat. A més, l'alumnat haurà de fer dos treballs pràctics, que exposarà i lliurarà a final de curs en forma d'informe: a) selecció d'un període de la prehistòria catalana i elaboració d'una anàlisi crítica dels estudis corresponents i fonamentats en tipologies ceràmiques, b) treball pràctic d'elaboració de noves propostes a partir de conjunts ceràmics pertanyents a la Prehistòria de Catalunya. L'alumant treballarà, preferentment, en equip.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA GENERAL

ARNOLD, D.E. : *Ceramic Theory and Cultural Process*. Cambridge University Press. Cambridge, 1985.

BALFET, H. - FAUVET, M.F. - MONZON, S. : *Léxique et typologie des poteries*. CNRS, Paris, 1983.

COLOMER, E. : *Pràctiques socials i manufactura ceràmica. Anàlisi morfològiques i tecnològiques al sud-est de la Península Ibèrica, 2200-1500 cal ANE*. Tesi Doctoral presentada i dipositada a la UAB, 1995.

COLOMER, E. - MONTÓN, S. PIQUER, R. : *Técnicas arqueológicas sobre actividades de subsistencia en la prehistoria*. Cuadernos de Historia, 13, Arco Libros S.L., 1996.

HOWARD, H. - MORRIS, E. L. : *Production and distribution: a ceramic viewpoint*. BAR, International Series, 120, Oxford, 1981.

LINARES, J. - HUERTAS, F. - CAPEL, J. : "La arcilla como material cerámico. Características y comportamiento". *Cuadernos de Prehistoria de la Universidad de Granada*, 8, 1983:479-490.

MOSTERÍN, J. : *Conceptos y teorías en la ciencia*. Alianza Universidad, Madrid, 1987.

PARKES, P.A. : *Current scientific techniques in Archaeology*. Londres, 1986.

RICE, P.M. : *Pottery analysis, a sourcebook*. The University of Chicago Press, Chicago i Londres, 1987.